

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
01.07.2019.- 05.07.2019.

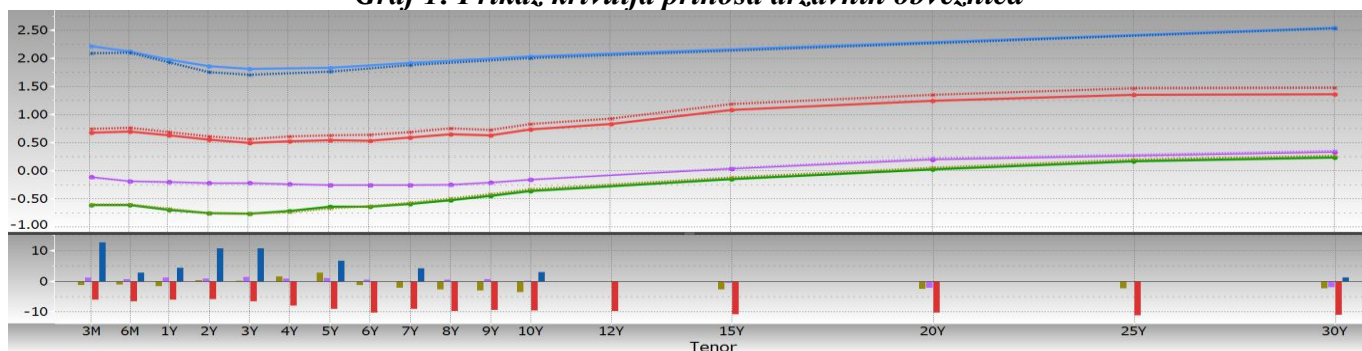
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	28.6.19	5.7.19	28.6.19	5.7.19	28.6.19	5.7.19	28.6.19	5.7.19
2 godine	-0,75	-0,75 →	1,75	1,86 ↗	0,62	0,56 ↘	-0,22	-0,21 ↗
5 godina	-0,66	-0,64 ↗	1,77	1,83 ↗	0,63	0,54 ↘	-0,26	-0,25 ↗
10 godina	-0,33	-0,36 ↘	2,01	2,03 ↗	0,83	0,74 ↘	-0,16	-0,16 →

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	28.6.19	5.7.19	
3 mjeseca	-0,571	-0,574	↘
6 mjeseci	-0,601	-0,612	↘
1 godina	-0,653	-0,672	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 05.07.2019. godine (pune linije) i 28.06.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Uprkos povećanom optimizmu na tržištu dionica koji je zabilježen početkom protekle sedmice, prinosi obveznica eurozone su smanjeni zbog objavljenih slabih PMI indeksa (na nivou eurozone se već peti mjesec nalazi ispod graničnog nivoa od 50 poena), a koji ukazuju na to da su proizvođači u prerađivačkom sektoru i dalje pesimistični. Blagi pad prinosa je nastavljen sve do četvrtka, pa je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica svakodnevno bilježio nove rekordno niske nivoe, a najniži nivo od -0,399% je dostignut u četvrtak. Izjave zvaničnika ECB u posmatranom periodu su povećale špekulacije dodatnih stimulansa ove institucije, usljed faktora kao što su usporenje privrednog rasta regije i povećani rizici globalnog trgovinskog protekcionizma, a koji bi mogli spriječiti ECB da dostigne cilj cjenovne stabilnosti. Prinosi sigurnijih obveznica su tokom trgovanja u petak, nakon višednevnog pada, korigovani na više, pod uticajem pozitivnih pokazatelja objavljenih za tržište rada u SAD. Na sedmičnom nivou prinosi njemačkih obveznica kraćeg roka dospjeća nisu zabilježili promjene, dok su prinosi dužeg roka dospjeća smanjeni za skoro 4 bazna poena. Prinosi srednjeg roka dospjeća su povećani za oko 3 bazna poena, ali pod uticajem emitovane nove obveznice s rokom dospjeća od 5 godina, koja je postala novi benčmark za obveznice ove ročnosti.

Izraženiji pad prinosa bilježile su italijanske obveznice zbog očekivanja da Evropska komisija neće kazniti Italiju ovog ljeta zbog prekršaja pravila o zaduživanju. Ove navode je EK potvrdila krajem prošle

sedmice nakon što je Italija predočila strukturalno poboljšanje od 0,45% GDP-a, na osnovu čega se sada prognozira budžetski deficit od 2,04% u tekućoj godini. Povećana očekivanja oko daljih stimulansa ECB, zajedno sa smirivanjem špekulacija oko penala s kojima se Italija donedavno suočavala, uticala je na oštri pad prinosa italijanskih obveznica, koji su u odnosu na prethodnu sedmicu smanjeni između 13 i 36 baznih poena. Najveći pad zabilježen je kod desetogodišnjih obveznica, čiji je prinos na kraju sedmice zabilježio nivo od 1,746%, što je prvi put od maja prošle godine da se nivo prinosa ovih obveznica nalazi ispod 2%.

EU lideri su nakon višesedmičnih rasprava o najvažnijim funkcijama unutar EU predložili aktuelnu direktoricu MMF-a Christine Lagarde kao nasljednika Draghija na mjestu predsjednika ECB. Aktuelna ministrica odbrane Njemačke Ursula von der Leyen predložena je za nasljednika Jean-Claude Junckera, na mjestu predsjednika Evropske komisije. Da bi ove odluke bile konačne, potrebno je da prođu ratifikaciju Parlamenta. Iz EU je saopšteno da su otvoreni za razgovore sa SAD oko spora u vezi sa subvencijama za avione, dok se istovremeno priprema odgovor na objavu američkog kabineta za trgovinu, a koji se odnosi na javno komentarisanje dopunske liste proizvoda koji bi se mogli naći na udaru dodatnih tarifa za EU, odnosno određenih članica EU.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	MAJ	4,6%	4,8%	4,7%
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	MAJ	1,7%	1,6%	2,6%
3.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	JUN	52,1	52,2	51,8
4.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	JUN	47,8	47,6	47,7
5.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	JUN	53,4	53,6	52,9
6.	Maloprodaja – EZ (G/G)	MAJ	1,6%	1,3%	1,8%
7.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	JUN	2,7%	4,0%	4,6%
8.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	MAJ	-6,2%	-8,6%	-5,3%
9.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	MAJ	0,6%	1,4%	1,8%
10.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	MAJ	-4,85	-3,28	-4,87
11.	Stopa nezaposlenosti – EZ	MAJ	7,6%	7,5%	7,6%
12.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	JUN	5,0%	5,0%	5,0%
13.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	MAJ	-	5,5%	5,5%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	MAJ	10,3	9,9%	10,1%
15.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	JUN	-90,0	-63,8	-84,1
16.	Stopa inflacije – Holandija	JUN	-	2,7%	2,3%

SAD

Prinosi na američke obveznice s dospeljem od 2 i 5 godina su tokom protekle sedmice zabilježili rast za 2 do 3 bazna poena, dok su prinosi na desetogodišnje obveznice povećani za 11 baznih poena. Na rast prinosa krajem sedmice uticalo je objavljivanje boljih podataka od očekivanja s tržišta rada u SAD.

Američki savezni žalbeni sud odbio je ukinuti zabranu administraciji predsjednika Trampa da koristi 2,5 milijarde USD namijenjenih borbi protiv ilegalnih narkotika za izgradnju zida duž južne granice s Meksikom. Istovremeno, savjetnik za trgovinu predsjednika Trampa Navarro je izjavio da se pregovori između SAD i Kine kreću u dobrom smjeru, ali da će za postizanje konačnog sporazuma trebati vremena. Takođe, Navarro je naglasio da je Peking devalvirao CNY kako bi nadoknadio gubitke po osnovu rasta tarifa, te da će Kina uskoro napraviti značajne kupovine u poljoprivrednom sektoru.

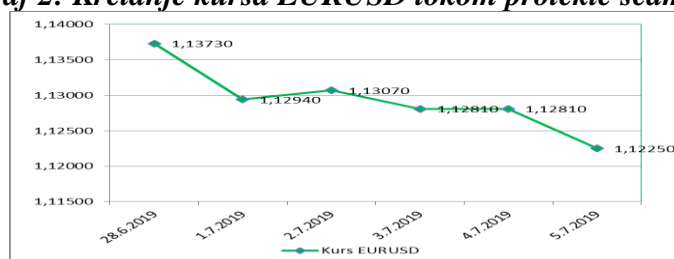
Na tržištu su se pojavile špekulacije analitičara da bi FOMC na sastanku krajem jula mogao smanjiti referentnu kamatnu stopu zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, proizvodnje i trgovine, dok drugi tvrde da je još prerano za donošenje takve odluke, naročito nakon pozitivnih podataka s tržišta rada objavljenih na kraju protekle sedmice.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUN	3,6%	3,7%	3,6%
2.	Nefarmerski sektor	JUN	160.000	224.000	72.000
3.	Privatni sektor	JUN	150.000	191.000	83.000
4.	Prerađivački sektor	JUN	3.000	17.000	3.000
5.	Trgovinski bilans (u mlrd USD)	MAJ	-54,0	-55,5	-51,2
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. JUN	223.000	221.000	229.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	30. JUN	-	62,6	63,6
8.	Zarade zaposlenih (G/G)	JUN	3,2%	3,1%	3,1%
9.	Obim porudžbina trajnih dobara F	MAJ	-1,3%	-1,3%	-2,8%
10.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	MAJ	0,0%	-0,8%	0,4%
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JUN	50,1	50,6	50,5
12.	PMI indeks uslužnog sektora F	JUN	50,7	51,5	50,9
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	JUN	51,0	51,7	52,1

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad s nivoa od 1,1373 na nivo od 1,1225.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Ministar finansija Hammond je izazvao dva rivala za poziciju premijera u dijelu njihovih obećanja o pitanju potrošnje, upozoravajući da bi napuštanje EU bez sporazuma značilo dodatni trošak u budžetu. Johnson i Hunt, dva kandidata koja bi mogla zamijeniti premijerku May na ovoj poziciji, su pojačali kampanje, te su usmjerili pažnju ka tome na koji bi način vodili zemlju koja je duboko podijeljena od Brexita 2016. godine. Oba kandidata su obećala da će pojačati potrošnju, posebno u dijelu javnih usluga, infrastrukture i smanjenja poreza, ali su istakli da su voljni izvesti zemlju iz EU i bez sporazuma, u kojem bi slučaju takva okolnost dodatno koštala budžet Velike Britanije skoro 27 milijardi GBP.

Guverner BoE Carney upozorio je na štetu po globalnu ekonomiju zbog pojačanog protekcionizma, te je istakao da bi rasprostranjeno usporenje moglo zahtijevati značajan politički odgovor. Carney smatra da je ekonomski rast u drugom kvartalu značajno slabiji, te da nije iznenađujuće što tržište očekuje smanjenje referentne kamatne stope, kao i da će BoE preispitati Brexit i rizike po trgovinu u augustu. Pored toga, on smatra da globalni trgovinski rat, kao i Brexit bez sporazuma jesu mogući, ali još uvijek nisu sigurni, te će se centralna banka fokusirati na srednjoročne izgleda inflacije koje bi trebalo da osiguraju stav BoE o pitanju kamatnih stopa.

Konfederacija industrije Velike Britanije (CBI) je upozorila da pojačane neizvjesnosti oko Brexita bez sporazuma postavljaju ekonomiju na put da zabilježi najveći pad poslovnih investicija od finansijske krize. Ukoliko se ovakvo stanje nastavi, CBI očekuje da će poslovne investicije u 2019. godini biti smanjene za oko 1,3% na godišnjem nivou, što bi bilo najveće smanjenje od 2009. godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Neto potrošački krediti (G/G)	MAJ	-	5,6%	5,9%
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	MAJ	65.500	65.400	66.000
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	MAJ	-	2,2%	2,9%
4.	PMI prerađivački sektor	JUN	49,5	48,0	49,4
5.	PMI uslužni sektor	JUN	51,0	50,2	51,0
6.	PMI građevinski sektor	JUN	49,2	43,1	48,6
7.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JUN	0,5%	0,5%	0,6%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89578 na nivo od 0,89627, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2696 na nivo od 1,2521.

JAPAN

Rezultati istraživanja BoJ, objavljeni početkom prošle sedmice, su pokazali da japanske kompanije u narednoj godini očekuju prosječan rast potrošačkih cijena od 0,9% godišnje, što je nepromijenjeno u odnosu na projekcije prije tri mjeseca. Takođe, istraživanje je pokazalo da kompanije očekuju stopu inflacije od 1,0% za naredne tri godine, te stopu od 1,1% za narednih pet godina. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da japanska privreda bilježi trend umjerene ekspanzije, te da očekuje da će inflacija postepeno dostići ciljani nivo od 2%. Takođe, Kuroda je istakao da je finansijski sistem Japana stabilan, te da će BoJ zadržati kamatne stope na ultraniskim nivoima do proljeća 2020. godine.

Iz BoJ je protekle sedmice saopšteno da je iznos kupovina obveznica u julu smanjen, nakon što je prošlog mjeseca signalizirano da se nastoji riješiti poravnanje krive prinosa. Naime, BoJ je smanjila iznos kupovina obveznica s dospeljem između 1 i 3 godine za 30 milijardi JPY, dok su iznosi za kupovinu obveznica s dospeljem od 3 do 5, te od 10 do 25 godina, smanjeni za po 20 milijardi JPY.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

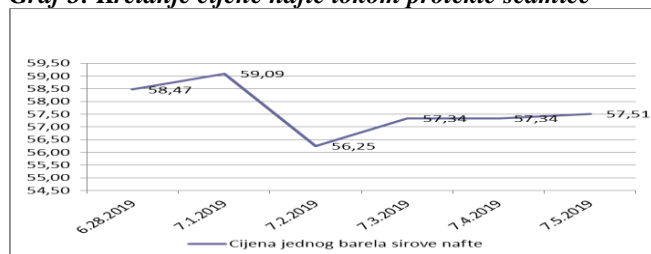
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	JUN	-	1.322,3	1.308,0
2.	Vodeći indeks P	MAJ	95,4	95,2	95,9
3.	Koicidirajući indeks P	MAJ	103,1	103,2	102,1
4.	Potrošnja domaćinstva (G/G)	MAJ	1,5%	4,0%	1,3%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	JUN	-	49,3	49,8
6.	PMI indeks uslužnog sektora	JUN	-	51,9	51,7
7.	PMI kompozitni indeks	JUN	-	50,8	50,7
8.	Monetarna baza (G/G)	JUN	-	4,0%	3,6%
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	JUN	39,2	38,7	39,4

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 122,66 na nivo od 121,75. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 107,85 na nivo od 108,47.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,47 USD (51,41 EUR). Članice OPEC-a i saradnici su u prošloj sedmici sklopili sporazum o produženju smanjenja obima proizvodnje nafte u narednih devet mjeseci, odnosno do kraja prvog kvartala 2020. godine. Cijena nafte je negativno reagovala na ovu vijest, te je na kraju sedmice zabilježila sedmični pad od 1,64%. Iako na prvi pogled izgleda da je ovo smanjenje značajno, OPEC se i dalje oslanja na značajne neusaglašenosti u ponudi nafte, s obzirom na to da je agresivno smanjenje ponude od strane Saudijske Arabije u velikoj mjeri nadoknađeno neusklađenom ponudom nafte Iraka. Ministar za naftu Irana je upozorio da je budućnost OPEC-a ugrožena zbog pojačane dominacije Saudijske Arabije i Rusije u aktivnostima ovog kartela. Značajan uticaj na smanjenje cijene nafte početkom sedmice dale su i pojačane zabrinutosti da bi globalna ekonomija mogla usporiti. Ove vijesti su imale snažniji efekat u odnosu na postignuti dogovor članica OPEC-a da će produžiti sporazum o smanjenju obima proizvodnje do marta naredne godine, što se odrazilo na pad cijene nafte. Proizvođači nafte u SAD su tokom protekle sedmice smanjili broj bušotina, održavajući najniži nivo u posljednjih godinu dana, što je u prošlom mjesecu dostignuto. Pojedini analitičari na Bloombergu očekuju da bi u drugoj polovini godine cijena nafte mogla nastaviti da bilježi rast s obzirom na to da OPEC i saradnici nastavljaju s obuzdavanjem obima proizvodnje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,51 USD (51,23 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.409,55 USD (1.239,38 EUR). Tokom trgovanja u ponedjeljak cijena zlata je smanjena pod uticajem aprecijacije USD nakon ponovnog otvaranja trgovinskih pregovora između SAD i Kine, a što je pojačalo ulaganja u nešto rizičnije aktive i povlačenje iz zlata. Već narednog dana pojačane neizvjesnosti oko globalnog rasta, kao i oko postizanja trgovinskog sporazuma SAD-Kina, su ponovo podstakli tražnju za zlatom kao sigurnom investicijom, što je uticalo na rast cijene ovog plemenitog metala. Administracija SAD je povećala vjerovatnoću dodatnih carina na uvoz EU dobara vrijednosti od 4 milijarde USD, na inicijalo određeni spisak carina koji je objavljen u aprilu ove godine, a koji se odnosi na uvoz robe vrijednosti od 21 milijardu USD. Uvoz zlata u Indiju je tokom juna povećan za 12,6% godišnje, uprkos rastu cijene ovog plemenitog metala, koja se nalazi na najvećem nivou u posljednjih šest godina. Ipak, na mjesečnom nivou ovaj uvoz je smanjen za 44%. Blagi pad cijene zlata zabilježen je na zatvaranju tržišta u četvrtak, ali se i dalje ista održavala na nivou preko 1.400 USD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata zabilježila je smanjenje nakon što su objavljeni pozitivni podaci za tržište rada u SAD, čime su ublažene špekulacije da bi u ovom mjesecu moglo doći do smanjenja referentne kamatne stope Fed. Indija je u petak povećala uvozne carine na zlato i ostale plemenite metale, što je neočekivani potez koji bi, prema mišljenju zvaničnika industrije, mogao ugroziti tražnju u maloprodaji i pojačati krijumčarenje ovim metalom u Indiji, koja je druga najveća zemlja po potrošnji zlata. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,45 USD (1.246,73 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

